

KRYTERIA OCENIANIA Z MUZYKI W SZKOLE PODSTAWOWEJ

klasa V

1. Uczeń jest oceniany za: wiadomości z zakresu programu nauczania (kartkówki), **śpiewanie** piosenek w grupie i solo, **grę** na instrumentach muzycznych, zaangażowanie w **ćwiczeniach twórczych** oraz **staranne prowadzenie zeszytu**.

Dodatkową ocenę może uzyskać gdy śpiewa w chórze szkolnym lub gra w zespole muzycznym, bierze udział w przeglądach i konkursach muzycznych.

2. Uczeń jest przygotowany do lekcji, gdy posiada: **podręcznik i zeszyt nutowy**.

3. W każdym semestrze uczeń może przed lekcją zgłosić **dwa nieprzygotowania(w tym 1 brak podręcznika i 1 brak zeszytu)**. Każde następne będzie równoznaczne z otrzymaniem uwagi do dziennika. Sumienność będzie oceniona i wyrażona w postaci dodatkowej oceny na koniec semestru.

4. Na uzupełnienie wszelkich zaległości spowodowanych nieobecnością uczeń ma czas nie dłuższy niż **dwa tygodnie**.

5. Wymagania stawiane uczniom (**podstawowe i ponadpodstawowe**) wynikają bezpośrednio z realizacji materiału zawartego w cyklu *Klucz do muzyki*. Zakłada się, że uczeń spełniający wymagania podstawowe w pełnym zakresie otrzyma ocenę dostateczną, a w niepełnym – dopuszczającą. Uczeń, który w pełni opanuje materiał podstawowy i ponadpodstawowy, otrzyma ocenę bardzo dobrą, a w niepełnym – dobrą. Na ocenę celującą zasługuje uczeń wybijający się wiedzą, aktywnie uczestniczący w wydarzeniach muzycznych (koncertujący, meloman, uczestnik chóru szkolnego, zespołu muzycznego itp.). Uczeń, który nie podejmie żadnej działalności i ma wyraźnie lekceważący stosunek do przedmiotu, może otrzymać ocenę niedostateczną.

Przy ustalaniu oceny brany jest również pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć.

1. MAGIA I RELIGIA – MUZYKA W SŁUŻBIE DUCHA	
Rola muzyki w życiu człowieka: sygnalizacyjna, religijna i obrzędowa. Akompaniament do pieśni negro spirituals	
<ul style="list-style-type: none">• potrafi śpiewać w grupie refren piosenki <i>Koniec wakacji</i> oraz <i>Zabierz się razem z nami</i>;• umie określić nastrój wysłuchanego utworu muzycznego;• potrafi nazwać kilka oznaczeń muzycznych z zapisu nutowego piosenki i je wyjaśnić;• umie sformułować wypowiedź na temat roli muzyki w życiu człowieka;• zna określenie muzyka sakralna;	<ul style="list-style-type: none">• potrafi śpiewać solo refren piosenki <i>Koniec wakacji</i> i <i>Zabierz się razem z nami</i>, zwrotki śpiewa w grupie;• zna pojęcia dur/moll lub major/minor;• zna większość oznaczeń muzycznych w zapisie nutowym piosenki;• umie rozpoznać słuchem aparat wykonawczy w koncercie <i>Jesień</i> z cyklu <i>Cztery pory roku</i> A. Vivaldiego;• potrafi opowiedzieć o roli muzyki w życiu człowieka

<ul style="list-style-type: none"> • potrafi akompaniować na instrumentach perkusyjnych do negro spirituals <i>Git on bo'd little child'en</i>. 	<p>i funkcjach, które pełni;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie sygnalizacyjną i religijną funkcję muzyki; • rozpoznaje, z jakiego kręgu kulturowego pochodzą prezentowane przykłady muzyki sakralnej; • umie dobrać ruch i akompaniament instrumentów perkusyjnych do pieśni <i>Git on bo'd little child'en</i>.
<p>2. DE GUSTIBUS NON EST DISPUTANDUM Rola muzyki w życiu człowieka: obrzędowa i rozrywkowa. Akompaniament do piosenki ludowej <i>Była babuleńka</i></p>	
<ul style="list-style-type: none"> • umie zaśpiewać solo refren piosenki <i>Koniec wakacji</i>; • potrafi określić budowę formalną pieśni ludowej <i>Plon niesiemy, plon</i> (A B A); • zna nazwiska kompozytorów: W.A. Mozart i C. Orff; • potrafi wymienić nazwy czterech instrumentów smyczkowych; • zna termin ostinato; • potrafi powiedzieć, na czym polega rozrywkowa funkcja muzyki; • umie podać kilka przykładów muzyki, którą lubi; • bierze udział w zabawie instrumentalnej przy piosence <i>Była babuleńka</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie zaśpiewać solo całą piosenkę <i>Koniec wakacji</i>; • potrafi grać na dzwoneczkach lub flecie jedną część melodii pieśni <i>Plon niesiemy, plon</i>; • umie podać kilka przykładów muzyki, której chętnie słucha oraz uzasadnić swój wybór; • wykazuje tolerancyjną postawę wobec upodobań muzycznych kolegów; • potrafi własnymi słowami opowiedzieć o utworach <i>Eine kleine Nacht-musik</i> W.A. Mozarta i <i>Carmina burana</i> C. Orffa; • zna terminy ostinato rytmiczne i ostinato melodyczne, rozpoznaje ostinato słuchem w utworze Orffa.
<p>3. CZAS MINIONY, CZAS OBECNY Przygotowanie koncertu ulubionej muzyki. Akompaniament według zapisu piktogramów</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • umie przygotować w zespole program koncertu dla klasy; • wypowiada się na temat zaproponowanych przez siebie utworów; • potrafi zaśpiewać w grupie jedną zwrotkę piosenki <i>Siekiera, motyka</i>; • umie zagrać akompaniament do tej piosenki według zapisu w nutach. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie uzasadnić wybór utworów na klasowy koncert i powiedzieć kilka zdań na ich temat; • umie zaśpiewać solo jedną lub dwie zwrotki piosenki <i>Siekiera, motyka</i>; • ma podstawowe wiadomości na temat II wojny światowej.
<p>4. JESIENNE KOMPOZYCJE NIE TYLKO MUZYCZNE Niekonwencjonalne wykorzystanie darów jesieni do tworzenia akompaniamentu. Utrwalenie wartości rytmicznych nut i pauz</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • umie zaśpiewać w grupie piosenkę <i>Rozwiczrzona jesień</i>; • umie wykonać rytm piosenki na jesiennych „instrumentach”; • potrafi zaproponować instrumenty do akompaniamentu piosenki; • umie zagrać w zespole akompaniament do piosenki; • zna nazwy i symbole niektórych pauz umie zastosować podane pauzy w praktyce. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie zaśpiewać solo wybraną zwrotkę piosenki <i>Rozwiczrzona jesień</i>; • potrafi zaakompaniować na instrumentach perkusyjnych oraz „jesiennych gadżetach” (drobnych przedmiotach symbolizujących jesień); • swobodnie wykonuje gestodźwiękami rytm akompaniamentu do piosenki.
<p>5. WIELKA RODZINA INSTRUMENTÓW PERKUSYJNYCH</p>	

Aktywne słuchanie muzyki. Źródło dźwięku w instrumentach perkusyjnych	
<ul style="list-style-type: none"> • potrafi zaśpiewać w grupie piosenkę <i>Rozwichrzona jesień</i>; • wie, co to są instrumenty perkusyjne melodyczne i niemelodyczne; • umie wymienić po kilka instrumentów z obydwu grup, podać ich źródło dźwięku; • potrafi wyjaśnić, co ma wpływ na głośność dźwięku w tych instrumentach. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie powiedzieć kilka słów o A. Chaczaturianie i jego utworze <i>Taniec z szablami</i>; • potrafi rozpoznać w prezentowanym utworze brzmienie kilku instrumentów perkusyjnych i podać ich nazwy; • umie miarowo zaakompaniować podczas aktywnego słuchania muzyki.
6. JESIENNE DZWONY	
Sztuka ludwisarska. Wykorzystanie dzwoneczków w zabawie słuchowej	
<ul style="list-style-type: none"> • potrafi określić nastrój pieśni <i>Bandoska</i>; • umie zagrać w grupie fragment <i>Bandoski</i>; • umie powiedzieć kilka zdań o papieżu Janie Pawle II. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie zagrać pieśń <i>Bandoska</i> na flecie lub dzwoneczkach; • potrafi opowiedzieć własnymi słowami o papieżu Janie Pawle II (w kontekście jego związku z kulturą); • aktywnie uczestniczy w zabawie słuchowej z dzwoneczkami.
7. DROGI POLAKÓW DO NIEPODLEGŁOŚCI	
Ignacy Jan Paderewski – wirtuoz, kompozytor, mąż stanu. Rola kultury w walce o niepodległość	
<ul style="list-style-type: none"> • wie, kim był I.J. Paderewski i jakie ma zasługi dla Polski; • potrafi rozpoznać krakowiaka na przykładzie utworu <i>Krakowiak fantastyczny</i> i przypomnieć cechy tego tańca narodowego; • umie zaśpiewać w grupie pieśń <i>Leguny w niebie</i>; • umie zatańczyć do pieśni prosty układ. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi podać przykłady walki o niepodległość poza polem bitwy, np. poprzez działania ludzi kultury; • umie zaśpiewać solo partię św. Piotra z pieśni <i>Leguny w niebie</i>.
8. MUZYKA NA JESIENNĄ POGODĘ	
Tworzenie ilustracji muzycznej z pomocą odgłosów papieru. Budowanie instrumentów	
<ul style="list-style-type: none"> • umie wymienić omówione wcześniej funkcje muzyki; • potrafi określić budowę piosenki <i>Zawsze jest pogoda</i>; • umie zaśpiewać w grupie refren piosenki; • wie, co oznacza kropka przy nucie; kropka nad lub pod nutą, łuk łącznik; • aktywnie uczestniczy w poszukiwaniu odgłosów wydobywanych z papieru; • uczestniczy w zabawie twórczej <i>Wesoła orkiestra</i> z wykorzystaniem przedmiotów codziennego użytku; • wykonuje instrument według instrukcji w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie opowiedzieć własnymi słowami, jakie funkcje pełni muzyka; • potrafi zaśpiewać solo refren piosenki <i>Zawsze jest pogoda</i>; • umie znaleźć w nutach piosenki powtarzający się rytm i powtórzyć go klaskaniem lub w inny dowolny sposób.
9. GRAJĄCE POWIETRZE	

Instrumenty dęte blaszane: trąbka, waltornia, puzon, tuba	
<ul style="list-style-type: none"> • umie zaśpiewać w zespole piosenkę <i>Zawsze jest pogoda</i>; • zna nazwy instrumentów dętych blaszanych: trąbka, róg (waltornia), puzon, tuba; • potrafi rozpoznać na ilustracji omawiane instrumenty; • wykonuje „końskie kroki” podczas aktywnego słuchania muzyki; • zna nazwy elementów budowy instrumentów: ustnik, czara głosowa, wentyle, suwak. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi zaśpiewać solo piosenkę <i>Zawsze jest pogoda</i>; • zna budowę, brzmienie i zasady wydobywania dźwięku z instrumentów dętych blaszanych; • umie opowiedzieć o brzmieniu instrumentów po wysłuchaniu przykładu muzycznego.
10. W OCZEKIWANIU NA PIERWSZY ŚNIEG Odgłosy zimowego krajobrazu. Skróty pisowni muzycznej – volty	
<ul style="list-style-type: none"> • umie zaśpiewać w grupie pierwszą zwrotkę piosenki <i>Ogólnie zima</i>; • zna termin volta i rozumie funkcję volt w zapisie nutowym; • wie, co to jest synkopa, przedtakt, pauzy; • wie, jaki jest zapis, nazwy i funkcje różnych oznaczeń muzycznych występujących w piosence; • umie zagrać fragment kolędy <i>Pójdźmy wszyscy do stajenki</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie zaśpiewać solo pierwszą zwrotkę piosenki <i>Ogólnie zima</i>; • potrafi samodzielnie znaleźć w nutach tej piosenki rytm z synkopą; • umie zakończyć powtarzającą się prostą melodię, improwizując drugą voltę.
11. WKRÓTCE ŚWIĘTA BOŻEGO NARODZENIA Kapela ludowa. Gramy i śpiewamy kolędy i pastorałki	
<ul style="list-style-type: none"> • zna melodie i słowa niektórych polskich kolęd i pastorałek; • umie zaśpiewać w grupie pastorałkę <i>My też, pastuszkowie</i>; • wie, co to jest kapela ludowa; • potrafi zagrać na dzwonek/flecie kolędę <i>Pójdźmy wszyscy do stajenki</i> oraz fragment <i>Jezus malusieńki</i>; • umie zagrać akompaniament do pastorałki z obserwacją zapisu nutowego. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie zaśpiewać solo pastorałkę <i>My też, pastuszkowie</i>; • potrafi wymienić różne rodzaje kapel ludowych; • umie zagrać na dzwonek/flecie kolędę <i>Jezus malusieńki</i>.
12. KOŁĘDOWANIE Solowe występy chętnych uczniów – prezentacja umiejętności	
<ul style="list-style-type: none"> • zna melodie i słowa niektórych polskich kolęd i pastorałek; • umie zaśpiewać w grupie pastorałkę <i>My też, pastuszkowie</i>; • potrafi zagrać kolędę <i>Jezus malusieńki</i> i/lub <i>Pójdźmy wszyscy do stajenki</i>; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie zaśpiewać solo pastorałkę <i>My też, pastuszkowie</i>; • potrafi zaakompaniować do wybranej kolędy lub pastorałki na dowolnym instrumencie melodycznym.

<ul style="list-style-type: none"> • przyniósł śpiewniki z kolędami i pastorałkami. 	
13. JESZCZE JEDEN MAZUR DZISIAJ Cechy mazura. Śpiewamy i gramy pieśni w rytmie mazura	
<ul style="list-style-type: none"> • umie zaśpiewać pierwszą zwrotkę piosenki <i>Zimowy mazur</i>; • zna nazwy polskich tańców narodowych; • potrafi wymienić charakterystyczne cechy poloneza, krakowiaka i mazura; • wie, co to jest nuta akcentowana; • umie wyjaśnić funkcję kropki umieszczonej obok nuty; • potrafi wyjaśnić określenie: artystyczne opracowanie tańca. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie zaśpiewać wszystkie zwrotki piosenki <i>Zimowy mazur</i>; • umie wyklaskać lub zagrać na instrumencie perkusyjnym charakterystyczne rytmy mazura; • potrafi zagrać na dzwonek fragment pieśni F. Tymolskiego <i>Ostatni mazur</i>; • umie uzupełnić zapis rytmu wykorzystując wartości rytmiczne z kropką.
14. SZYBKO I WOLNO – OBEREK I KUJAWIAK Cechy oberka i kujawiaka – rozpoznawanie tańców w słuchanych przykładach. Improwizacja melodii kujawiaka na dźwiękach e g h	
<ul style="list-style-type: none"> • zna nazwy i potrafi wymienić charakterystyczne cechy: mazura, kujawiaka i oberka; • potrafi określić kontrasty i podobieństwa występujące między oberkiem i kujawiakiem; • zna termin metrum trójdzielne; • zna metrum 3/8. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie odczytać rytm w metrum 3/8; • umie wyklaskać lub zagrać na instrumencie rytmy oberkowe i kujawiakowe; • potrafi zaimprovizować głosem lub na instrumencie melodię kujawiaka na dźwiękach e g h.
15. POLSKI KARNAWAŁ W RYTMACH TAŃCÓW NARODOWYCH Utrwalenie cech tańców – zabawy i ćwiczenia	
<ul style="list-style-type: none"> • umie zaśpiewać w grupie poznane piosenki w rytmach tańców; • potrafi wymienić charakterystyczne cechy polskich tańców narodowych: poloneza, mazura, oberka, kujawiaka i krakowiaka; • umie przyporządkować poznane piosenki i utwory do odpowiedniego tańca; • zna nazwisko Henryk Wieniawski; • rozumie termin parlando. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi wykonać rytmy polskich tańców narodowych; • umie rozpoznać tańce narodowe po usłyszeniu ich rytmu; • potrafi podać kilka informacji o Henryku Wieniawskim; • umie wyrecytować przysłowie ludowe w rytmie tańców narodowych; • potrafi wykonać kroki i figury wybranego tańca narodowego.
16. O OPERZE W TEMPIE PRESTO Instytucje kultury – gmach operowy. Twórcy przedstawień operowych	
<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie powtarzające się fragmenty piosenki <i>Gioachino</i>; • zna i rozumie terminy: opera, uwertura, scena, soliści, chór, balet, orkiestra, scenograf, reżyser itd.; • gra w grupie temat uwertury do opery <i>Wilhelm Tell</i> G. Rossiniego. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie całą piosenkę <i>Gioachino</i>; • potrafi opowiedzieć, czym jest opera (ew. także treść wybranej opery); • wiadomie posługuje się terminami: scena, kanał orkiestrowy, gmach opery; • umie powiedzieć, kto występuje w przedstawieniu operowym i kto jeszcze bierze udział

	<ul style="list-style-type: none"> w przygotowaniu spektaklu; umie ułożyć tekst pasujący do podanego rytmu.
17. CZAR MUZYKI PŁYNĄCEJ ZE SCENY Budowa przedstawienia operowego: uwertura, akt, scena, aria	
<ul style="list-style-type: none"> zna terminy: uwertura, akt, scena, aria, scena zbiorowa; wie, co to jest balet; rozumie znaczenie terminu poco a poco accelerando, bierze udział w zabawach z czytaniem zdań w zmieniającym się tempie; umie podać nazwę głosu wykonującego <i>Arię Skołuby</i> (bas); potrafi zagrać w grupie fragment <i>Pieśni Torreadora</i> G. Bizeta oraz temat uwertury do opery <i>Wilhelm Tell</i> G. Rossiniego. 	<ul style="list-style-type: none"> umie wymienić kilku słynnych śpiewaków operowych; zna nazwiska kilku kompozytorów operowych; potrafi uporządkować nazwy tempa od najszybszego do najwolniejszego; potrafi opisać budowę przedstawienia operowego i podać kilka tytułów oper.
18. ZA KULISAMI OPERY – STANISŁAW MONIUSZKO Sztuka jako forma kształtowania uczuć patriotycznych w czasach niewoli. <i>Śpiewniki domowe</i> i opery Stanisława Moniuszki.	
<ul style="list-style-type: none"> potrafi zaśpiewać w grupie pieśń <i>Prząśniczka</i>; wie, co to jest opera; wie, kim był Stanisław Moniuszko, i zna tytuły jego oper oraz pieśni; potrafi rozpoznać rytm poloneza w słuchanym utworze i określić jego charakter; umie zagrać na instrumencie melodycznym fragment pieśni <i>Dziad i baba</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> potrafi zaśpiewać solo refren pieśni <i>Prząśniczka</i>; zna kilka faktów dotyczących życia i twórczości Stanisława Moniuszki; potrafi wymienić cechy Polaka patriotę na przykładzie <i>Poloneza Miecznika</i>.
19. DOM PELEN MUZYKI Muzyczne rodziny dawniej i dziś. W.A. Mozart. Rodziny instrumentów według źródła dźwięku	
<ul style="list-style-type: none"> śpiewa w grupie fragmenty piosenki <i>Muzyczna rodzina</i>; zna co najmniej dwa nazwiska muzycznych rodzin; potrafi odnaleźć fragmenty gamy w nutach piosenki <i>Muzyczna rodzina</i>; wie, kim był W.A. Mozart; potrafi wymienić nazwy instrumentów smyczkowych; wie, czym zajmuje się lutnik. 	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa w grupie całą piosenkę <i>Muzyczna rodzina</i>; podaje przykłady kilku muzycznych rodzin; potrafi samodzielnie rozczytać wstawki melodyczne w nutach piosenki <i>Muzyczna rodzina</i>; umie powiedzieć kilka zdań o W.A. Mozarcie; wie, jak są zbudowane wybrane cztery instrumenty smyczkowe i jak się na nich gra; umie wymienić co najmniej dwa nazwiska słynnych lutników.
20. NAJWIĘKSZY KOMPOZYTOR J.S. Bach – kompozytor, kantor, organista i pedagog	
<ul style="list-style-type: none"> śpiewa w grupie piosenkę <i>Muzyczna rodzina</i>; zna nazwisko J.S. Bacha, umie wymienić trzy tytuły jego utworów; gra w zespole jeden z głosów utworu <i>Musette</i> J.S. 	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa piosenkę <i>Muzyczna rodzina</i> i umie do niej zaakompaniować na wybranym instrumencie; wie, kim był J.S. Bach, umie opowiedzieć własnymi słowami o jego życiu i twórczości;

Bacha.	<ul style="list-style-type: none"> gra samodzielnie jeden z głosów utworu <i>Musette</i> J.S. Bacha.
21. ORGANY Budowa i brzmienie organów. Najsłynniejsze organy w Polsce	
<ul style="list-style-type: none"> śpiewa w grupie fragmenty piosenki <i>Orkiestry dęte</i>; umie w grupie zaakompaniować do tej piosenki na instrumentach perkusyjnych; potrafi przyporządkować organy do właściwej grupy instrumentów. 	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa w grupie piosenkę <i>Orkiestry dęte</i>; umie do niej zaakompaniować na flecie lub instrumentach perkusyjnych; zna zasady działania organów i wymienia główne elementy ich budowy; wie, gdzie znajdują się słynne organy w Polsce; zna nazwę toccata; umie uporządkować różne rodzaje instrumentów i połączyć je w grupy ze względu na źródło dźwięku.
22. KAŻDY MA GŁOS! Higiena głosu: ćwiczenia oddechowe, dykcyjne i emisyjne	
<ul style="list-style-type: none"> potrafi zaśpiewać w grupie piosenkę <i>Rozkołysz pieśnią świat</i>; wie, jak powstaje głos; wie, jak dbać o głos; umie prawidłowo wykonać ćwiczenia oddechowe, dykcyjne, emisyjne. 	<ul style="list-style-type: none"> potrafi zaśpiewać solo z odpowiednią interpretacją jedną zwrotkę piosenki <i>Rozkołysz pieśnią świat</i>; zna zasady prawidłowego operowania głosem; umie świadomie wykorzystać swoje możliwości głosowe w zabawach i wspólnym śpiewie; potrafi opowiedzieć o swoich wrażeniach po wysłuchaniu utworu F.B. Mâche'a <i>Korwar</i>.
23. GŁOS W RÓŻNYCH BARWACH Podstawowe głosy ludzkie: sopran, alt, tenor, bas. Głos biały w muzyce ludowej	
<ul style="list-style-type: none"> potrafi zaśpiewać w grupie piosenkę <i>Rozkołysz pieśnią świat</i>; zna nazwy głosów ludzkich i umie określić ich cechy; wie, co to jest głos biały; potrafi odróżnić oryginalną muzykę ludową od jej artystycznego opracowania; zna nazwisko K. Szymanowskiego; umie znaleźć informacje na temat polskiego śpiewaka. 	<ul style="list-style-type: none"> potrafi zaśpiewać solo piosenkę <i>Rozkołysz pieśnią świat</i>; umie rozróżnić podstawowe głosy ludzkie w słuchanym utworze; umie zauważyć różnice między melodią oryginalną a jej artystycznym opracowaniem (na przykładzie piosenki anonimowej i w opracowaniu K. Szymanowskiego <i>A chłóz tam puka?</i>); potrafi zaprezentować dowolną piosenkę, wcielając się w role różnych wykonawców.
24. INSTRUMENTY DĘTE DREWNIANE Budowa, brzmienie fletu poprzecznego, oboju, klarnetu i fagotu. Jazz – improwizacja na dźwiękach skali	
<ul style="list-style-type: none"> zna nazwy instrumentów dętych drewnianych: flet poprzeczny, obój, klarnet, fagot i potrafi je rozpoznać na ilustracji; zna nazwiska kompozytorów: A. Vivaldi, G. Gershwin, 	<ul style="list-style-type: none"> potrafi wymienić charakterystyczne cechy budowy instrumentów dętych drewnianych; umie rozpoznać ich brzmienie w słuchanych utworach; potrafi zaimprovizować melodię złożoną z

<p>J.S. Bach;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, co to jest jazz; • buduje proste instrumenty stroikowe według instrukcji w podręczniku. 	<p>dźwięków skali jazzowej.</p>
<p>25. ODMIENIONY ŚWIAT</p> <p>Rozpoznawanie zmian tematu w utworze W.A. Mozarta. Tworzenie wariacji na temat przysłowia ludowego</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • potrafi zaśpiewać w grupie wiersz W. Broniewskiego na dźwiękach gamy C-dur w górę i w dół; • dostrzega podobieństwa i różnice w prezentowanych dziełach plastycznych; • zna terminy: wariacja, temat; • umie ułożyć w grupie wariacje do przysłów z wykorzystaniem znanych sobie elementów muzyki. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi wykonać różne zadania muzyczne w oparciu o wiersz W. Broniewskiego; • dostrzega podobieństwa i różnice w prezentowanych dziełach muzycznych; • zna podstawowe zasady budowy wariacji, umie rozpoznać w utworze zmiany tematu; • potrafi ułożyć wariacje do podanych przysłów o tematyce wiosennej z wykorzystaniem instrumentów perkusyjnych; • umie zagrać a vista <i>Melodię francuską</i>.
<p>26. MAJÓWKA W DOBREJ FORMIE</p> <p>Formy muzyczne: ABA, ABA', rondo, wariacje, kanon – rozpoznawanie w utworach, tworzenie</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • potrafi zaśpiewać w grupie refren piosenki <i>Na majówkę, na wędrowkę</i>; • umie zaśpiewać w grupie melodię kanonu; • umie rozpoznać formy muzyczne w słuchanych utworach; • aktywnie uczestniczy w zabawach ruchowych i twórczych. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie zaśpiewać solo refren i co najmniej jedną zwrotkę piosenki <i>Na majówkę, na wędrowkę</i>; • śpiewa w grupie w kanonie; • potrafi zagrać na dzwoneczkach lub flecie dwa wybrane takty piosenki; • umie odnaleźć w swoim otoczeniu wzory odzwierciedlające budowę form muzycznych.
<p>27. SERWETKI TADEUSZA KOŚCIUSZKI</p> <p>Utrwalenie form muzycznych. Skrót pisowni – Da capo al fine. Pieśni historyczne: Dalej, chłopcy, dalej żywo</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • potrafi zaśpiewać w grupie fragment piosenki <i>Dalej, chłopcy, dalej żywo</i>; • potrafi określić budowę tej piosenki; • potrafi wymienić główne cechy krakowiaka; • wie, kim był Tadeusz Kościuszko; • zna termin <i>da capo al fine</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo co najmniej jedną zwrotkę piosenki <i>Dalej, chłopcy, dalej żywo</i>; • umie rozpoznać w niej krakowiaka i podać cechy, które na to wskazują; • umie akompaniować do piosenki na instrumentach perkusyjnych; • potrafi wyjaśnić znaczenie terminu <i>da capo al fine</i>; • umie wymyślić tekst i zapisać go z użyciem <i>da capo al fine</i>.
<p>28. GRAJĄCE KAMIENIE</p> <p>Improwizacja ruchowa do słuchanej muzyki. Niekonwencjonalne wykorzystanie kamieni – do zabaw rytmicznych i twórczych</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • umie zaśpiewać w grupie piosenkę <i>Sny kamieni</i>; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie zaśpiewać solo fragment piosenki <i>Sny kamieni</i>;

<ul style="list-style-type: none"> • potrafi prawidłowo powtórzyć po nauczycielu różne rytmy; • wie, co to są bemol, krzyżyk i kasownik oraz jaka jest ich funkcja; • aktywnie uczestniczy w zabawach rytmicznych z kamieniami oraz w improwizacji tanecznej do utworu M. de Falli. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi zaimprovizować ciekawą opowieść o śnie kamienia; • umie zaproponować ilustrację ruchową do utworu <i>Taniec ognia</i> M. de Falli.
<p>29. NAD BŁĘKITNĄ WODĄ. Muzyka ilustracyjna w utworze C. Saint-Saënsa. Trójdźwięk majorowy i minorowy – akompaniament</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • umie zaśpiewać w grupie co najmniej jedną część piosenki <i>Sny kamieni</i>; • potrafi zaśpiewać w grupie refren piosenki <i>Wesoły żeglarz</i>; • zna termin szanta; • umie odróżnić słuchem melodię majorową od minorowej; • potrafi wypowiedzieć się własnymi słowami na temat utworu <i>Akwarium</i> C. Saint-Saënsa z cyklu <i>Karnawał zwierząt</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi solo zaśpiewać jedną część piosenki <i>Sny kamieni</i> oraz całą piosenkę w grupie; • umie zaśpiewać solo refren piosenki <i>Wesoły żeglarz</i>; • odróżnia słuchem dwa trójdźwięki: majorowy i minorowy; • potrafi odpowiednio dobrać do melodii piosenki akompaniament akordów C-dur i d-moll na dzwoneczkach; • umie określić tempo, charakter i elementy ilustracyjne w utworze <i>Akwarium</i> C. Saint-Saënsa z cyklu <i>Karnawał zwierząt</i>.
<p>30. NAD POLSKIM MORZEM Muzyka ludowa z Kaszub – instrumenty, tańce i piosenki</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • umie wskazać na mapie Kaszuby, orientuje się w ukształtowaniu terenu i krajobrazie tego regionu; • zna co najmniej jedną nazwę ludowego instrumentu kaszubskiego; • gra na dowolnym instrumencie melodycznym fragment melodii ludo-wej <i>Naszô nënka</i> i umie określić jej budowę; • wie, co to jest volta. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa piosenkę <i>Wesoły żeglarz</i> z własnym tekstem do jednej zwrotki; • umie wymienić trzy opisane w podręczniku ludowe instrumenty kaszubskie; • potrafi zagrać na dowolnym instrumencie melodycznym melodię <i>Naszej nënki</i>, wie, jak jest zbudowana.
<p>31. CO ZOSTAŁO W PAMIĘCI Zawody, quizy i zagadki utrwalające wiadomości z całego roku szkolnego</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie pierwszą zwrotkę piosenki <i>Lato, lato</i>; • śpiewa w grupie piosenki z całego roku szkolnego; • zna różne oznaczenia metrum, tempa, dynamiki oraz symbole muzyczne takie jak: wartości rytmiczne, znaki repetycji, akcent, takt itp.; • potrafi wymienić kilka instrumentów i przyporządkować je do właściwej grupy (smyczkowe, strunowe, dęte, perkusyjne); • w zagadce rozpoznaje dwa lub trzy utwory z repertuaru do słuchania. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa całą piosenkę <i>Lato, lato</i>; • śpiewa solo fragmenty wybranych piosenek z całego roku szkolnego; • zna większość symboli i oznaczeń muzycznych znajdujących się w nutach podręcznika; • potrafi wymienić wszystkie poznane instrumenty i przyporządkować je do właściwej grupy (smyczkowe, strunowe, dęte, perkusyjne); • w zagadkach muzycznych rozpoznaje większość utworów z repertuaru do słuchania; • aktywnie bierze udział w zabawach i zagadkach ruchowo-muzycznych.